

#aquiproubullying

Activitats didàctiques per a l'alumnat

Ús segur i responsable de les xarxes

Educació Primària
Dossier per a l'alumnat

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
2	Competències socioemocionals	Sensibilització
		Aprofundiment
3	Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
		Aprofundiment
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
		Secundària
2	Competències socioemocionals	Primària
		Secundària
3	Gestió positiva dels conflictes	Primària
		Secundària
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
		Secundària
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
		Secundària
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
		Secundària

Ús segur i responsable de les xarxes

Compromís de ciutadà digital

Aquest mòdul formatiu està integrat en el **programa d'innovació educativa #aquiproubullying** que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.

60
minuts

Introducció

Internet ha esdevingut el *medi natural* per a una generació de joves que utilitzen des de ben petits els mòbils, les tauletes o els ordinadors per jugar, comunicar-se, participar en xarxes socials, informar-se o aprendre. Els estudis de recerca indiquen repetidament que, malgrat utilitzar les tecnologies digitals cada vegada a edats més primerenques, la majoria d'infants i adolescents no sempre són prou conscients de fins a quin punt compartir informació personal pot repercutir en la vostra empremta digital per al futur. D'altra banda, és important aprendre a detectar i a fer front al ciberassetjament, és a dir, l'assetjament utilitzant mitjans de comunicació. Totes aquestes qüestions formen part de la competència digital que cal adquirir per desenvolupar-se de forma segura i responsable al món digital.

Índex d'activitats

- **Activitat 1:** Què fem a les xarxes socials?
- **Activitat 2:** Debat
- **Activitat 3:** Activitat de síntesi

Recursos

- [Els amics estranys coneguts a la xarxa.](#)
En aquest vídeo es presenta la importància de protegir la informació sobre la nostra persona a la xarxa, a través d'una situació en què un adult assetja una noia.

Objectius

- Donar a conèixer quins són els comportaments apropiats i inapropiats en una comunitat virtual i, en general, a Internet.
- Donar a conèixer quines accions d'autoprotecció cal dur a terme a les xarxes socials.
- Ensenyar a participar de forma responsable i respectuosa en comunitats virtuals.
- Ajudar a l'establiment de normes de comportament apropiades en la vida digital i comprometre's a mantenir-les.
- Aprendre a identificar el ciberassetjament per prevenir-lo, detectar-lo i donar-li resposta.

Paraules clau

- **Xarxa social:** Plataforma que permet als internautes crear una pàgina personal per intercanviar informacions, fotografies, vídeos, etc. amb la seva comunitat d'amics i la seva xarxa de coneixences.
- **Identitat digital:** Conjunt d'informacions que es troben a Internet sobre una persona com a resultat de la seva interrelació amb altres usuaris o amb la generació de continguts. El rastre voluntari o involuntari que deixa.
- **Netiqueta:** Regles de conducta i d'educació recomanades a Internet per tal que la comunicació sigui amable i correcta intentant no ferir els sentiments dels altres.
- **Privacitat:** Informació personal (imatge, nom i cognoms, adreça, etc.) .
- **Drets d'autoria:** Drets irrenunciables de tota persona que crea una obra a ser citat com a autor/a, a decidir si en permet la reproducció i en quines condicions, etc.
- **Ciutadà digital:** Tota persona que interactua a Internet amb sentit ètic i responsable.
- **Ciberassetjament:** Ús dels mitjans de comunicació (correu electrònic, xarxes socials, SMS, xats, etc.) per assetjar un individu o grup, mitjançant atacs personals.

Activitat 1

Què fem a les xarxes?

10 minuts

Activitat 1. Què fem a les xarxes socials?

Per poder respondre la qüestió “Què fem nosaltres quan som a les xarxes socials?”, cal que, individualment, respongueu aquestes preguntes. Després, compartiu les respostes amb el grup gran.

- Teniu un perfil personal a Internet?
- Parleu amb amics per Internet?
- Quines xarxes socials utilitzeu?
- Quants amics virtuals teniu?
- Heu agregat de vegades persones que no coneixíeu?
- Teniu penjades fotos que no voldríeu que veiessin els vostres pares?
- Qualsevol persona podria retocar aquestes fotos?
- És possible que algú descobreixi on viviu o a quina escola aneu?
- A Internet feu el mateix que faríeu a la vida real?
- Teniu en compte que la manera de parlar no disgusti ni ofengui els altres i sigui amable?
- Respecteu les idees i opinions dels altres?
- És correcte agafar textos, vídeos, fotos fets per altres i penjats a Internet sense demanar-los permís ni esmentar qui ho ha fet?

Activitat 2

Els amics estranys coneguts a la xarxa

20minuts

Activitat 2. Els amics estranys coneguts a la xarxa

A partir del visionat del vídeo titulat "Els amics estranys coneguts a la xarxa", responeu en parelles les preguntes clau següents:

1. La història d'aquest vídeo pot ser real?
2. Quina comparació planteja?
3. Deixar la porta oberta de casa, a Internet ,a què equivaldria?
4. Quines informacions hi ha a l'anunci de davant de casa de la nena?
5. Això què provoca?
6. A quins perills s'exposa?
7. La persona que es posa en contacte amb ella diu la veritat?
8. Què podem fer perquè no ens passi, a nosaltres?

Després de respondre les preguntes clau, compartiu-les amb tot el grup.

Activitat 3.

La ciutadania digital

30 minuts

Activitat 3. La ciutadania digital

Els ciutadans hem de respectar unes normes de convivència i saber protegir-nos dels diversos perills. Al món d'Internet passa el mateix. Per ser uns ciutadans digitals responsables hem de seguir unes normes bàsiques i evitar certs comportaments. La forma de comportar-nos a Internet, la Netiqueta, és molt important per tal d'evitar conflictes i perills.

Per parelles:

1. Llegiu els enunciats i escriviu un signe + o un signe - segons si creieu que aquest comportament a Internet és positiu o negatiu.
2. En segon lloc llegiu aquestes **cinc normes bàsiques** de comportament digital i relaciona-les amb els enunciats escrivint el número que correspongui a la columna de la dreta.

1. **Comunicar-nos amb els altres de forma amable i respectuosa.**
2. **Protegir la nostra informació privada i la dels altres a Internet.**
3. **Evitar i intervenir ens els casos de ciberassetjament.**
4. **Intervenir a les xarxes de manera assertiva, respectant les idees i opinions dels altres.**
5. **Donar els noms dels autors quan utilitzem les seves obres.**

Comportament a Internet	+/-	Norma relacionada
Rebre un WhatsApp d'un amic i no contestar.		
Si tenim sospites, indicis o proves que un nen o una nena és assetjat per Internet, s'ha de dir ràpidament a una persona adulta.		
Insultar o amenaçar algú per WhatsApp de forma reiterada.		
Enviar o reenviar fotografies personals d'altres.		
Agafar una imatge de Googleimages i copiar-la en un treball que estem fent sense dir de qui és.		
Intervenir en el grup de WhatsApp intentant no ofendre mai, defensant les nostres idees de manera assertiva.		
Saludar en iniciar una conversa a WhatsApp.		
No posar en un lloc públic el nostre nom, ni la nostra adreça, ni el telèfon.		
Donar les gràcies.		
Veure que uns nens estan gravant un vídeo de burla a un nen o una nena i no dir res.		

Fer un comentari en un bloc amb paraules ofensives per a l'autor i sense aportar cap raonament.		
Copiar un treball (encara que sigui un fragment) i fer veure que l'hem fet nosaltres.		
Escriure un comentari a Facebook amb lletres majúscules.		
Configurar el nostre perfil a Facebook com a "públic".		
Retocar la fotografia d'un nen o una nena i enviar-ho als meus grups de WhatsApp.		
Reenviar missatges que ofenguin un altre nen o nena		

Individualment:

3. Per acabar, llegireu el full "Compromís de ciutadà digital", l'omplireu -lo i el signareu.

COMPROMÍS DE CIUTADÀ DIGITAL

Jo,

com a CIUTADÀ/NA DIGITAL RESPONSABLE,

EM COMPROMETO A:

- Comunicar-me amb els altres de forma amable i respectuosa.
- Protegir la meva informació privada i la dels altres a Internet.
- Evitar i intervenir ens els casos de ciberassetjament.
- Intervenir a les xarxes de manera assertiva, respectant les idees i opinions dels altres.
- Donar els noms dels autors quan utilitzem les seves obres.

Data i signatura:.....

Idees clau

- Les xarxes socials permeten intercanviar informacions, fotografies, vídeos, etc. amb la nostra comunitat d'amics i xarxa de coneixences.
- El conjunt d'informacions que es troba a Internet sobre una persona és la seva identitat digital.
- Igual que passa a la vida real, a Internet cal conèixer les normes de comportament per tal d'evitar conflictes amb els altres i preservar la nostra identitat digital. La forma de comportar-nos a Internet, la Netiqueta, és molt important per tal d'evitar conflictes i perills.
- Algunes precaucions que cal tenir a Internet perquè ningú no es pugui apropiari de les nostres dades personals ni molestar-nos són:
 - Configurar la privacitat de manera que només puguin veure les dades personals els nostres amics o la família.
 - Bloquejar qualsevol persona que ens molesti.
 - Només s'ha d'acceptar com a amic/ga les persones que conequem en la vida real.
- Per ser uns ciutadans digitals responsables hem de seguir unes normes bàsiques i evitar certs comportaments. Les cinc normes bàsiques són:
 1. Comunicar-nos amb els altres de forma amable i respectuosa.
 2. Protegir la nostra informació privada i la dels altres a Internet.
 3. Evitar i intervenir en els casos de ciberassetjament.
 4. Intervenir a les xarxes de manera assertiva, respectant les idees i opinions dels altres.
 5. Donar els noms dels autors quan utilitzem les seves obres.

Altres recursos

- [Internet segura.](#) En aquesta pagina d'Internet es pot trobar informació i orientacions per als centres educatius i les famílies sobre la prevenció del ciberassetjament.
- [Els amics estranys coneguts a la xarxa](#) (vídeo). En aquest vídeo es presenta la importància de protegir la informació sobre la nostra persona a la xarxa, a través d'una situació en què un adult assetja una noia.
- [Els 10 punts clau per navegar per Internet de forma segura](#) (vídeo). En aquest curtmetratge d'animació es presenta un decàleg per navegar de forma segura per Internet.
- [Guía de Seguridad infantil y uso responsable de Internet.](#) En aquesta guia de Google s'orienta sobre com fer un ús responsable de la xarxa Internet.
- [La privacitat a Facebook:](#) En aquesta pàgina d'Internet es poden trobar tutorials sobre la configuració de la privacitat en les principals xarxes socials.

Activitat didàctica per a alumnes	Nivell	Dossier per a l'alumne
Ús segur i responsable de les xarxes	Primària	Pàgina 7

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la
Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa
del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya
disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Activitat didàctica per a alumnes	Nivell	Dossier per a l'alumne
Ús segur i responsable de les xarxes	Primària	Pàgina 8